

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 20. august 2013
Kontor: Straffuldbyrdselskonto-
ret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum-
Axelsen
Sagsnr.: 2013-0030-1600
Dok.: 862702

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1040 (Alm. del), som Folke-
tingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. august 2013.
Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Morten Bødskov

/

Frederik Gammeltoft

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1040 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Mener ministeren, at vilkårene og procedurerne for prøveløsladelse er rimelige, når for eksempel den såkaldte ”stadionmorder” efter fem års fængsel prøveløslades og efterfølgende begår vold under prøveløsladelsen?”

Svar:

1. Efter straffelovens § 38, stk. 1, kan løsladelse på prøve finde sted, når to tredjedele af straffen, dog mindst 2 måneder, er udstået. Hvis der meddeles afslag på prøveløsladelse, når to tredjedele af straffen er udstået, men betingelserne for prøveløsladelse opfyldes på et senere tidspunkt under afsoningen, vil der på dette efterfølgende tidspunkt kunne meddeles tilladelse til prøveløsladelse. Prøveløsladelse er forudsat som et regelmæssigt led i fuldbyrdelse af fængselsstraffe på 2 måneder og derover.

Ifølge straffelovens § 38, stk. 4, er det en forudsætning for løsladelse på prøve, at den dømtes forhold ikke gør løsladelsen utilrådelig, at der er sikret den dømte passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at den pågældende erklærer at ville overholde de vilkår for løsladelsen, som fastsættes.

At den dømtes forhold ikke må gøre prøveløsladelsen utilrådelig betyder, at der ikke må foreligge en væsentlig risiko for recidiv til ikke bagatelagtig kriminalitet, som ikke formodes at kunne begrænses ved tilsyn af kriminalforsorgen og eventuelle særvilkår.

Om kriminaliteten kan betragtes som bagatelagtig beror på en konkret vurdering. I denne vurdering indgår kriminalitetens art, tidligere kriminalitet og den indsattes personlige forhold. Længden af den straf, som kan idømmes, vil ikke i sig selv være afgørende for, om kriminaliteten kan betragtes som bagatelagtig, men vil sammen med kriminalitetens art være et moment, der indgår i vurderingen. Det bemærkes, at voldskriminalitet, uanset straffens længde, ikke betragtes som bagatelagtig kriminalitet.

Afgørelse om prøveløsladelse træffes efter en konkret og individuel vurdering af den dømtes forhold. I denne vurdering lægges der særlig vægt på blandt andet antallet af tidligere løsladelser og betingede domme. Der skal endvidere bl.a. lægges særlig vægt på den indsattes forhold under tidligere tilsynsperioder, herunder om den indsatte er recidiveret hurtigt efter den sidste løsladelse.

For unge indsatte (under 21 år) vil prøveløsladelse kunne komme på tale, uanset at en samlet vurdering af de øvrige nævnte momenter taler herimod.

Kriminalitetens art vil have en vis betydning for bedømmelsen af risikoen for ny kriminalitet. Risikoen for tilbagefald til personfarlig kriminalitet vil med større vægt tale imod prøveløsladelse end risikoen for tilbagefald til (ikke professionel) berigelseskriminalitet. Det indebærer som udgangspunkt en skærpet vurdering af indsatte, der er dømt for personfarlig kriminalitet.

Den indsatte forhold under afsoningen skal endvidere tillægges vægt i det omfang, disse kan give anledning til at formode, at der er risiko for recidiv til fornyet kriminalitet. Dette kan eksempelvis være oplysninger om ny kriminalitet under afsoningen, stofmisbrug, misbrug af udgang og eventuelle undvigelse.

Prøveløsladelse betinges altid af, at den dømte i en nærmere bestemt periode, typisk 2 år, ikke begår strafbart forhold. Der kan herudover efter en konkret vurdering fastsættes vilkår om tilsyn af kriminalforsorgen, typisk i 1 år, og eventuelle særvilkår, f.eks. vilkår om behandling mod misbrug af alkohol eller euforiserende stoffer.

Vilkår om tilsyn og særvilkår skal fastsættes under hensyn til den indsatte individuelle forhold med henblik på at støtte den dømtes indsats for en kriminalitets- og misbrugsfri tilværelse.

Hvis den prøveløsladte unddrager sig tilsynet eller gennemførelsen af særvilkår, skal kriminalforsorgen træffe foranstaltninger med henblik på at genetablere tilsynet og sikre overholdelsen af særvilkår. Såfremt vilkårsovertrædelsen må antages at medføre en nærliggende risiko for kriminalitet, vil det blive overvejet, om den pågældende skal genindsættes til udståelse af reststraffen. I den forbindelse bemærkes, at hvis den prøveløsladte alene overtræder vilkåret om straffrit liv ved at begå ny kriminalitet, er det ikke kriminalforsorgen, som skal skride ind. Derimod kan retten i medfør af straffelovens § 40, stk. 1, bestemme, at den prøveløsladte idømmes en fællesstraf, der omfatter både de(t) nye kriminelle forhold og reststraffen fra prøveløsladelsen.

2. Afgørelse om prøveløsladelse er, som det fremgår, en skønsmæssig afgørelse og forudsætter, at det senest på det tidspunkt, hvor prøveløsladelse skal ske, vurderes, at der ikke foreligger en væsentlig risiko for ny ikke

bagatelagtig kriminalitet, der ikke kan begrænses af tilsyn og eventuelle særvilkår.

Der vil, på trods af at der foretages en sådan konkret vurdering i hver enkelt sag, desværre ikke kunne udstedes en absolut garanti for, at en indsat, der er blevet prøveløsladt, ikke på ny begår kriminalitet. I sådanne tilfælde vil den prøveløsladte som nævnt imidlertid kunne risikere ikke blot en straf for den nye kriminalitet, men også at skulle afsone resten af den straf, der henstår fra den tidligere dom.

Prøveløsladelse er et godt kriminalpolitisk instrument, der kan medvirke til at resocialisere den indsatte. Prøveløsladelse giver således mulighed for at støtte og kontrollere den indsatte efter løsladelsen ved hjælp af tilsyn og eventuelle særvilkår. Dette er der ikke mulighed for, hvis løsladelse først sker ved endt straf, idet man da ikke har mulighed for at knytte betingelser til løsladelsen.

Endvidere vil reststraffen udgøre en straftrussel, der kan motivere den løsladte til at overholde tilsynets forskrifter og vilkår og dermed medvirke til at afholde den prøveløsladte fra at begå ny kriminalitet.

Det er min opfattelse, at den sag, der henvises til i spørgsmålet, ikke giver anledning til at ændre i de eksisterende regler mv. vedrørende prøveløsladelse. Der henvises i den forbindelse til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1039 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.